

Konkurrensavdelningen

Om tillsyn vid konkurrensavdelningen

Omfattning och tolkning av begrepp

I sammanställningen har PTS utgått från konkurrensavdelningens SMP-beslut och tillsyn av desamma, samt nuvarande ansvarsområden. Tillsyn som tidigare skett inom avdelningen då PTS verksamhet var organiserad på ett annat sätt av t ex konsumentfrågor har därför exkluderats.

PTS har under den efterfrågade perioden bytt diariesystem och gått från pappersakter till elektroniska akter. Vi har därför haft svårt att kvalitetssäkra de efterfrågade uppgifterna då bl.a. sökbara begrepp förändrats mellan system. Det finns därför en viss osäkerhet kring om uppgifterna är fullständiga. Det kan inte uteslutas att vi förbisett ärenden om t.ex. ärenderubriken inte innehåller ordet tillsyn.

Om dessa data är centrala för analys och slutsatser i pågående granskning, skulle vi kunna lägga ytterligare resurser på att kvalitetssäkra data, men eftersom det är resurskrävande avvaktar vi ett sådant besked från Riksrevisionen. Ett annat alternativ skulle kunna vara att fokusera på en mer begränsad tidsperiod.

Det är svårt att dra slutsatser om myndighetens interna effektivitet eller resursåtgång baserat på enbart efterfrågade data. PTS har visst utrymme att själva avgöra hur många frågor som ska utredas inom ramen för ett och samma tillsynsärende. Ärendens komplexitet varierar också mycket, liksom tidsåtgång. Ett tillsynsärende kan inte jämföras med något annat utan en individuell aktgranskning av respektive ärende. Av diariet framgår att det var vanligare under tidigare år att det inkom en begäran om tillsyn till PTS som bara innehåller en inkommen skrivelse och PTS svarsskrivelse.

PTS har under senare år valt att avgränsa färre frågor som utreds inom respektive ärende och t.ex. startat flera parallella ärenden baserat på en

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

tillsynsbegäran från en operatör. Vår erfarenhet är att det gynnar den interna effektiviteten genom kortare handläggningstider och underlättar uppföljningen. Tidigare år har PTS haft t.ex. ett större tillsynsärende för det externa referenserbjudandet, vilket i princip måste hållas öppet till nästa SMP-beslut träder ikraft.

Vissa förändringar av regelverket, såsom förvalsreformen har resulterat i ett stort antal tillsynsärenden 2004-05.

Övergripande mål och tillsynsplan

PTS verksamhet styrs av bl.a. Strategisk Agenda och Verksamhetsplan (VP) för innevarande år. För den enskilde handläggaren kan det vara svårt att få vägledning för t.ex. prioriteringar inom tillsyn enbart med ledning från dessa styrdokument. För marknaden Nätinfrastruktur tillträde har vi sett ett behov av att bryta ned övergripande mål och formulera SMART¹a mål för tillsynen. Några av dess mål återkommer också som aktivitetsmål i VPn. Utgångspunkter för att formulera dessa mål har varit att **öka förtroendet** för tillsynen, genom **effektivitet, transparens** och **uppföljning**. Vi har både formulerat mål kring en önskad marknadsutveckling och för vår tillsyn (exempel):

Innan nästa generations SMP-beslut fattas, efterlever TeliaSonera samtliga skyldigheter inom NIT-beslutet, som fortfarande efterfrågas av grossistkunderna, antingen genom frivillig rättelse och/ eller PTS formella verktyg (underrättelse och föreläggande).

Förtroendet för NIT-tillsynen ska öka jämfört med tidigare år.

Utöver dessa styrdokument konkretiseras vilka tillsynsaktiviteter myndigheten ska ägna sig åt i en tillsynsplan. Ambitionen är att i februari varje år fastställa en gemensam tillsynsplan för tillsyn vid konkurrensavdelningen². Marknadens aktörer ska ges tillfälle att lämna synpunkter på innehållet dessförinnan.

Tillsynsplanen är baserad på underlag från marknadens aktörer. PTS uppmanar operatörerna att inkomma med problemområden de anser PTS bör granska. PTS gör därför en bedömning av vilka områden som kan anses vara särskilt prioriterade, med utgångspunkt i hur stort problemet bedöms vara på marknaden, myndighetens möjlighet att nå framgång samt tillgängliga resurser. I tillsynsplanen tydliggörs vilka resurser som finns tillgängliga för att öka transparensen mot marknaden om hur vi prioriterar mellan t ex olika marknader.

¹ Specifika, Mätbara, Accepterade, Realistiska, Tidssatta mål

² http://www.pts.se/upload/Ovrigt/Tele/smp-analyser/2012/tillsynsplan-2012-marknad-4_5_6.pdf

Generellt prioriteras tillträde och pris framför övriga villkor då leveransvägran och oskäligen priser bedöms allvarigare än t.ex. krav på icke-diskriminering. PTS har också prioriterat tillsyn av nätnfrastruktur tillträde (med fokus på framförallt fiber) framför tillsyn av bitströmstillträde eftersom NIT-marknaden omfattar större volymer och därmed efterfrågas mer av operatörerna.

Tillsynsplanen föredras på konkurrensavdelningens ledningsgrupp och fastställs av avdelningschefen.

Tillsynsplanen följs upp två gånger per år, i juni och december, genom operatörmöte och en extern rapport då myndigheten summerar vilka aktiviteter genomförts och resultat som uppnåtts under perioden³. Tillsynsrapporten är en viktig del för att synliggöra tillsynsarbetet mot marknaden. Eftersom enbart en mindre del av tillsynsarbetet resulterar i en underrättelse eller ett föreläggande, är det viktigt att också redovisa resultat av dialog mm.

Metodstöd

På konkurrensavdelningens intranät har handläggarna tillgång till ett metodstöd som beskriver bla handläggarens roll och övergripande uppgifter, hur tillsyn och tvistlösning bedrivs, diarieföring, rutiner för kvalitetssäkring, mallar för underrättelser och förelägganden mm.

PTS har också ett tillsynsforum för erfarenhetsutbyte mellan samtliga avdelningar som bedriver tillsyn enligt LEK. En arbetsgrupp till tillsynsforum har också utarbetat metodstöd i form av gemensamma riktlinjer och rutiner för tillsyn vid PTS.

Frivillig rättelse i första hand

KK har sen tidigare en etablerad praxis att använda dialog för att utreda tillsynsärenden. Dialog är en nödvändig del i utredningsfasen för att inhämta information, såväl från tillsynsobjektet som från grossistkunderna.

När handläggaren i ett ärende summerar vilka problem/brister som kan bevisas, ska en kontakt tas med tillsynsobjektet för att förmedla dessa slutsatser samt för att undersöka om rättelse är möjlig på frivillig väg. Eftersom det tar förhållandevis lång tid att få en fråga prövad i domstol eftersträvar myndigheten frivillig rättelse. Resultatet av tillsynen mäts i att dominanten agerar i riktning

³ <http://www.pts.se/sv/Nyheter/Internet/2012/Kostnadsorienterade-fiberpriser-och-bättre-information-efter-bredbandstillsynen-2012/>

mot att uppfylla sina skyldigheter, inte i antalet underrättelser och förelägganden.